

„Inovacijų konsultacinės ir paramos paslaugos verslui“ (InoSpurtas) projekto inovacijų tarybos rekomendacijos tema „Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatymo analizė ir rekomendacijos“

2018-06-21

Komentariai, pasiūlymai ir rekomendacijos pateikiami Technologijų ir inovacijų įstatymo 20180524 versijai

Susipažinę su **2018m. gegužės 24 d. Technologijų ir inovacijų įstatymo projekto versija, projekto Inovacijų konsultacinės ir paramos paslaugos verslui (InoSpurtas) inovacijų taryba teikia šiuos pastebėjimus ir rekomendacijas:**

- Visame dokumente stokojama ambicijos ir perspektyvinio ilgalaikio požiūrio. Nėra suderinamumo su ES inovacijų politika ir numatomu ES inovacijų finansavimu nuo 2020.
- Įstatyme visiškai nėra vietos privačiam sektoriui, t.y. nei privačiam kapitalui, nei privačioms iniciatyvoms, nei PPP iniciatyvoms, kurie visame pasaulyje yra svarbus valstybių ramstis inovacijų ir naujų technologijų kūrimo srityje.
- Įstatyme naudojami terminai nesuderinti su dabar naudojamais terminais kituose norminiuose aktuose ar inovacijas reglamentuojančiuose dokumentuose tokiuose, kaip Oslo vadovas, Frascati vadovas, Mokslo ir studijų įstatymas, Lietuvos klasterių plėtros koncepcija ir kt.
 - Pagal 2017 m. spalio 12 d (Nr. 4 – 601 redakcija) LR Ūkio ministerijos patvirtintą Lietuvos klasterių plėtros koncepciją klasteris apibrėžiamas taip: ***Klasteris** – tai įmonių ir (arba) mokslo ir studijų institucijų bei kitų subjektų laisvanoriška santalka, funkcionuojanti partnerystės principu, kurios nariai, veikdami kartu siekia padidinti sukuriamą*
 - Šiuo metu galiojančiame Mokslo ir studijų įstatyme mokslo ir technologijų parkai apibrėžiami taip (pageltonintos vietos yra toks, kurias rekomenduoja koreguoti INOSPURTAS kuruojama Inovacijų taryba): ***Mokslo ir technologijų parkas** yra juridinis asmuo, kurio pagrindinės funkcijos – skatinti mokslo žinių ir technologijų sklaidos procesus, sudaryti sąlygas komercinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatus bei diegti inovacijas, skatinti mokslo ir verslo ryšius, propaguoti inovacijų kultūrą. Mokslo ir technologijų parkai sudaro palankias sąlygas steigtis ir veikti ūkio subjektams, vykdančioms taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros darbus ir diegiančioms inovacijas.*
 - Apibrėžimas „***Valstybės užsakymas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklai** – valstybės ar savivaldybės institucijų pasiūlymas už atlygį sukurti inovatyvius produktus, reikalingus šių institucijų funkcijoms vykdyti.*“ gali apriboti proveržio inovacijų atsiradimą valstybėje. Pagal „Mission oriented research and innovation policy“ sampratą, kurios pagrindu bus suformuotas visas ateinančio laikotarpio ES mokslo ir inovacijų finansavimas (Daugiau skaitykite čia: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3b46ce3f-5338-11e8-bel-d-01aa75ed71a1/language-en>), valstybė turi „pirkti“ tai į ką verslas dar neinvestuoja (taip vadinamas **Market failure approach**). *Rekomenduočiau formuluoti taip: „Valstybės užsakymas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklai – valstybės ar savivaldybės institucijų pasiūlymas už atlygį sukurti inovatyvius produktus, reikalingus šių institucijų strateginės plėtros tikslams įgyvendinti.“*

- **Eksperimentinė plėtra** – moksliniais tyrimais ir (arba) praktine patirtimi sukauptu pažinimu grindžiama nuosekli, papildomų žinių teikianti veikla, kurios tikslas – kurti naujus produktus ar procesus arba tobulinti jau sukurtus produktus ar procesus, taip pat kurti arba iš esmės tobulinti moksliniais tyrimais ir (arba) praktine patirtimi sukauptu pažinimu grindžiamus žmogaus, kultūros ir visuomenės problemų sprendinius. **Dubliuoja sąvoką, įvardintą LR mokslo ir studijų įstatyme.**
- **Inovacija** – nauji ar iš esmės patobulinti produktai ar procesai, įskaitant gamybos, statybos, konstravimo ar kitus procesus, nauji rinkodaros metodai, nauji verslo, darbo vietos organizavimo ar išorinių ryšių metodai, įdiegti į rinką, viešojo valdymo, socialinę, kultūros sritį. Sąvokoje nepagrįstai iš aibės visų galimų procesų yra išskiriama „gamybos, statybos, konstravimo procesai“. Taip pat sąvoką nekoreliuoja su OECD, kurios nare tapo Lietuva, „Oslo vadove“ įvardinta sąvoka. Neatitikimas sąvokų programuoja netikslumus renkant statistinę informaciją, vykdant technologijų ir inovacijų politikos monitoringą, bei programuojant ir įgyvendinant technologijų ir inovacijų skatinimo priemones. Be to, nėra pagrįsta kodėl TIĮ projekte naudojamas inovacijos sąvokos apibrėžimas yra paimtas ne tik ne pilna apimtimi, bet iš specifinio dokumento (Direktyva 2014/24/EU), kuris yra skirtas apibrėžiant tik „viešuosius pirkimus“, kurie tik dalinai siejasi su inovacijomis versle. **Siūlome naudoti sąvoką, įvardintą, OECD „Oslo vadove“: Inovacija – tai naujo arba reikšmingai patobulinto produkto (prekės arba paslaugos) ar proceso, naujo rinkodaros metodo ar naujo organizacinio metodo įdiegimas verslo praktikoje, darbo vietos organizavimo ar išorės ryšių srityje.**
- **Inovacinė veikla** – naujų ar iš esmės patobulintų produktų ar procesų kūrimo ir diegimo į rinką, viešojo valdymo, socialinę, kultūros sritį, veikla. Sąvoka nekoreliuoja su „Oslo vadove“ įvardinta sąvoka. Be to siūloma, „Inovacinės veiklos“ sąvoka prilyginama „Inovacijos“ sąvokai, įvardintai „Oslo vadove“. Be to, sąvokoje įvardijimas privalomas „diegimas į rinką“, eliminuoja „inovacijų diegimą įmonėse“, tuo prieštaraujant pasaulinei praktikai ir valstybės pagalbos nuostatoms. Šis sąvoka ribos ūkio subjektų galimybes gauti valstybės pagalbą pvz. skaitmeninių technologijų (inovacijų) įsidiegimą pas save. Neatitikimas sąvokų programuoja netikslumus renkant statistinę informaciją, vykdant technologijų ir inovacijų politikos monitoringą, bei programuojant ir įgyvendinant technologijų ir inovacijų skatinimo priemones. **Siūlome naudoti sąvoką, įvardintą, OECD „Oslo vadove“: Inovacinė veikla – tai visi moksliniai, technologiniai, organizaciniai, finansiniai ir komerciniai veiksmai, kurie faktiškai sąlygojo arba numatyta, kad sąlygos, inovacijų įdiegimą.**
- **Inovatyvus produktas** – inovacinės veiklos rezultatas, kuris įdiegtas į rinką, viešojo valdymo, socialinę, kultūros sritį, tampa inovacija. Sąvoka nekoreliuoja su „Oslo vadove“ įvardinta sąvoka. Pagal Oslo vadovą „produktas“ yra „prekės ar paslaugos“, netraukiant „procesus“. „Procesai“ apibrėžiami atskirai nuo produktų. Siūlomame apibrėžime „procesai“ priskiriami produktui, kaip inovacinės veiklos rezultatas. Neatitikimas sąvokų programuoja netikslumus renkant statistinę informaciją, vykdant technologijų ir inovacijų politikos monitoringą, bei programuojant ir įgyvendinant technologijų ir inovacijų skatinimo priemones. **Siūlome naudoti sąvoką, įvardintą, OECD „Oslo vadove“: Inovatyvusis produktas (produkto inovacija) – tai prekės ar paslaugos, kuri yra nauja arba kurios ypatybės ar numatytoji paskirtis buvo reikšmingai patobulinta, įvedimas.**
- **Klasteris** – ūkio subjektų, mokslo ir studijų institucijų ir kitų subjektų grupė, funkcionuojanti partnerystės principu ir kurios nariai veikia tarpusavyje įvairiose ekonominės veiklos ir iniciatyvų srityse, siekdami padidinti ekonominį savo veiklos efektyvumą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymu, praktiškai visais atvejais mokslo ir studijų institucijos yra ūkio subjektai. Klasteryje, kuris yra orientuotas į inovacijas mokslo ir studijų institucijų dalyvavimas ne visada yra tikslingas, o tuo pačiu ir privalomas. **Siūlome naudoti sąvoką, įvardintą Lietuvos klasterių plėtros koncepcijoje, 2017. 10.12 patvirtintoje LR Ūkio ministro įsakymu Nr. 4-**

601: Klasteris – įmonių ir kitų subjektų laisvanoriška santalka, funkcionuojanti partnerystės principu, kurios nariai, veikdami kartu, siekia padidinti sukuriamą pridėtinę vertę.

- **Produktas** – darbo pastangų rezultatas, įskaitant problemų sprendimo sprendinius, kuris gali būti pateiktas į rinką žmonių norų ir poreikių tenkinimui. Produkto privalomas susiejimas su „darbo pastangų rezultatu“ riboja produktų aibę, nes nevisi produktai reikalauja darbo pastangų (pvz. vanduo, smėlis ir aibė kitų). **Siūlome naudoti sąvoką: Produktas** – prekė ir (arba) paslauga.
 - **Technologija** – tikslingas įrankių, mechanizmų, techninių priemonių, profesinių gebėjimų, sistemų ar organizacinių metodų kūrimas, naudojimas ir pažinimas siekiant išspręsti problemą ar atlikti specifinę funkciją, įskaitant problemas ir specifines funkcijas socialinėje, kultūrinėje, humanitarinėje ir kitose srityse. Technologijos apibūdinimas kaip „<...> kūrimas, naudojimas ir pažinimas <...>“, o ne kaip galimas taikyti objektas, programuoja netikslumus renkant statistinę informaciją, vykdant technologijų ir inovacijų politikos monitoringą, bei programuojant ir įgyvendinant technologijų ir inovacijų skatinimo priemones ypač kai bus skatina kurti ir(ar) diegti technologijas (objektus). **Siūlome sąvoką įvardintą Rekomenduojamų MTEP etapų klasifikacijos apraše patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimu (Žin., 2012, Nr. 66-3344): Technologija** – įrankių, mechanizmų, techninių priemonių, gebėjimų, sistemų ar organizacinių metodų praktinio pritaikymo būdas, paprastai naudojamas materialiam (medžiaga, įrenginys, veislė, gyvūnų linija), virtualiam (programinė įranga, algoritmai) ar sociokultūriniam (politikos, sporto, mokymo, meno kūrimo, auklėjimo, gydymo, verslo ir panašūs procesai) objektui sukurti.
- **Dokumente stokojama esminių inovacijų sistemos (ekosistemos), technologinių inovacijų sistemos (ekosistemos) apibrėžties.** To pasėkoje, labai fragmentiškai ir nesilaikant politikos formavimo ir įgyvendinimo logikos yra pateikiama institucinė sąranga.
 - **Inovacijų sistema galėtų būti apibrėžiama taip¹:**
 - *Inovacijų sistemą sudaro visos institucijos ir ekonomines struktūros, kurios turi įtakos ir technologinių pokyčių visuomenėje lygiui ir kryptčiai; tai yra viešojo ir privataus sektorių institucijų tinklas, kurių veikla ir sąveika inicijuoja, integruoja, keičia ir skleidžia naujas technologijas. **Arba** Inovacijų sistema – tarpusavyje susijusių institucijų ir organizacijų, jų sąveikos ryšių ir priemonių visuma, sudaranti sąlygas plėtoti technologijas ir inovacijas.*
 - **Technologinių inovacijų sistema galėtų būti apibrėžiama taip²:**
Agentų tinklas, kuris sąveikauja ekonomikos / pramonės srityje tam tikroje institucinėje infrastruktūroje (...) ir dalyvauja kuriant, skleidžiant ir panaudojant technologijas. Technologinė sistema yra tarpusavyje susijusių sektorių ir įmonių junginys, institucijų ir taisyklių rinkinys, apibūdinantis elgesio taisykles ir su tuo susijusių žinių infrastruktūrą. Technologijų specifinė inovacijų sistema sutampa su įvairiomis nacionalinės inovacijų sistemos dalimis ir su įvairių sektorių inovacijų sistemomis, kurios savo ruožtu yra įtrauktos į nacionalines naujovių sistemas.

¹ Hekkert M.P., Suurs R.A.A., Negro S.O., Kuhlmann S., Smits R.E.H.M (2007) Functions of innovation systems: A new approach for analysing technological change. Technological Forecasting & Social Change 74, p. 413–432

²

Hekkert M.P., Suurs R.A.A., Negro S.O., Kuhlmann S., Smits R.E.H.M (2007) Functions of innovation systems: A new approach for analysing technological change. Technological Forecasting & Social Change 74, p. 413–432

- Apibrėžimų dalį reikėtų praplėsti įtraukiant daugiau technologijų ir inovacijų plėtrai aktualių apibrėžčių, pvz. susijusių su intelektine nuosavybe, jos pasidalijimu, jos pardavimu ir kt.
- Antrame skyriuje, trečiame punkte Mokslo, technologijų ir inovacijų sandara suformuota mechaniškai pavadinimą padalinant į tris sritis. Tokio padalijimo argumentai neaiškūs. Aiškinamajame rašte taip pat nėra tam validaus pagrindimo. Atkreipiame dėmesį į tai, kad technologijos yra atskira mokslo sritis, o inovacijų sistema veikia tam, kad kurtų technologinius pokyčius. Todėl toks Mokslo, technologijų ir inovacijų sandaros apibūdinimas yra neteisingas ir nepagrįstas. Be to, toks sistemos sandaros išskaidymas į tris dalis yra labai rizikingas. Šiai dienai LT vis dar nėra mokslo ir verslo bendradarbiavimo, griežtai atskyrus šias sritis mokslo ir verslo bendradarbiavimas dar labiau sumenkėtų.
- Pasaulinėje praktikoje paplitęs štai toks inovacijų sistemos sandaros apibūdinimas

Šalies socio-ekonominis, politinis, kultūrinis ir aplinkos kontekstas sudaro Nacionalinės inovacijų sistemos pagrindą, kuri susideda iš šių posistemių (*Mazzucato M. and Penna C (2016) The Brazilian Innovation System: A Mission-Oriented Policy Proposal, Brasília, DF*):

 - *Vyriausybė ir valstybinė sąranga, atsakinga už viešąją politiką ir viešąjį finansavimą (public policy and public funding);*
 - *Mokslas ir švietimas (research and education): aukštosios mokyklos, valstybiniai mokslo institutai ir kitos mokymo organizacijos;*
 - *verslo įmonės ir jų MTEP centrai, atsakingi už gamybos ir inovacijų plėtrą (production and innovation)*
 - *Privačių finansų ir privataus finansavimo (private finance and private funding)*

Valstybinės institucijos turi:

 - *inicijuoti inovacijų procesus formuojant ir kuriant naujus ryšius tarp technologijų, sektorių ir rinkų (pvz. skatinti klasterizacijos procesus šalyje).*
 - *Skatinti inovacijų sistemos veikėjų sumanumą ir drąsą formuoti į misijos įgyvendinimą orientuotas inovatyvias iniciatyvas.*
 - *Formuoti inovacijų politiką grįstą įžvalgomis ir prognozėmis*
 - *Formuoti inovacijų politiką, apimančią visą inovacijų grandinę, apimant paklausos formavimo ir tiekimo politikas;*
 - *Formuoti rinką inovacijoms*
 - *Skatinti viešąją ir privačią partnerystę, kuria kartu investuojama į inovacijas ir dalijamasi rizika bei gauta nauda.*
- Iš šio paaiškinimo matyti, kad LR Technologijų ir inovacijų įstatyme esantį mokslo, technologijų ir inovacijų sistemos padalinimą į tris sritis būtų sudėtinga pagrįsti, nes inovacijų sritis natūraliai apima ir mokslo, ir technologijų sritis. Jei jau labai norima skatinti technologinių inovacijų proveržį, tai galima įvesti mano aukščiau esantį technologinių inovacijų sistemos apibrėžimą ir traktuoti tai, kaip bendrosios inovacijų sistemos posistemę.
- Vis tik, rekomenduotina, norimų inovacijų atsiradimą skatinti per „mission oriented research and innovation“ politikos suformavimą. Tuomet, visos inovacijos (tame tarpe ir technologinės) būtų orientuotos į labai aiškių socio-ekonominių problemų sprendimą. Pinigai būtų panaudojami tikslingai.

- Tokia įstatymo versija užkoduoja dar didesnę atotrūkį tarp mokslo ir verslo/praktikos, nes labai griežtai atskiriamas politikos formavimas ir netgi atidalijami Techninės parengties lygiai, todėl kyla grėsmės, kad aukštosios mokyklos dar mažiau atlieps rinkos poreikius, o rinkos poreikiui patenkinti teks pirkti mokslo rezultatus iš užsienio.
- 2 skyriaus 7 straipsnyje yra numatoma, kad mokslo, technologijų ir inovacijų skatinimas bus vykdomas per „...ugdant asmenų kūrybingumą ir verslumą, stiprinant mokslines, technologines, praktines ir verslo žinias ir užtikrinant efektyvų jų panaudojimą, siekiant naujų idėjų kūrimo, įgyvendinimo ir diegimo.“ ir „Mokslo, technologijų ir inovacijų plėtros kryptis tvirtina Vyriausybė strateginio planavimo dokumentuose.“ Vis tik, esminiais inovacijų skatinimo veiksniais yra tinkamas politikos formavimas ir finansavimas. Todėl šiame straipsnyje stokoja finansavimo priemonių apibūdinimo.
- Dokumente numatyta, kad mokslo politiką formuos Švietimo ir mokslo ministerija, o technologijų ir inovacijų politiką formuos Ūkio ministerija. Šiuo atveju yra rizikuojama, kad susiformuos dar didesnis atotrūkis tarp mokslo ir verslo, todėl rekomenduotina, kad Mokslo, technologijų ir inovacijų politiką formuotų Mokslo, technologijų ir inovacijų taryba kartu su Vyriausybe, o politikos įgyvendinimas būtų deleguojamas ministerijoms, tuomet bus išvengta politinio fragmentiškumo.
- Trečio skyriaus ketvirtame straipsnyje antrame punkte teigiama, kad Mokslo sritis turi „sudaryti prielaidas žinių ekonomikos plėtrai, inovacijoms ir tvariam ūkio konkurencingumo augimui.“. „Žinių ekonomika“ yra „užvakar dienos“ terminas, šiandien mes jau gyvename sumanios ekonomikos ir sumanios visuomenės formavimo eroje. Todėl siūlau formuluoti taip: „sudaryti prielaidas sumanios ekonomikos ir visuomenės plėtrai, inovacijoms ir tvariam ūkio konkurencingumo augimui.“
- Trečio skyriaus penktame straipsnyje apibūdinama Technologijų srities paskirtis „...užtikrinti valstybės kompetenciją technologijų srityje, padedančią kurti naujus produktus ir gebėti tinkamai pasinaudoti pasauline technologijų pažanga.“ kelia daug klausimų. Ką reiškia „užtikrinti“? Kompetencijų formavimu užsiima švietimo sistema, ar tai reiškia, kad atsiras agentūra, kuri stebės kaip švietimo sistemos atstovai formuoja kompetencijas technologijų srityje? Ką tai reiškia ugdys gebėjimą nusipirkti pasaulyje sukurtą technologiją? Ar ieškos kokių nors kitokių būdų jomis pasinaudoti?
- Trečiame skyriuje tryliktame straipsnyje nurodoma, kad technologijų ir inovacijų politiką įgyvendins „vyriausybės įgaliota institucija“. Tokia formulė taip pat yra labai rizikinga, nes tai reiškia, kad vyriausybė gali įgalioti vieną instituciją, o po to kitą, o pasikeitus politinėms jėgoms – trečią. Tai bus labai neefektyvu, nes neužtikrins politikos tęstinumo, bus sudėtinga sukcentruoti kompetencijas vienoje vietoje, vyks nuolatinė vidinė (valstybės lygmens) kova, kuri atims energiją ir stabdys inovacijų proveržį Lietuvoje.
- Trečio skyriaus septynioliktame straipsnyje aptariamas Mokslo ir technologijų parkų vaidmuo inovacijų ir technologijų ekosistemoje. Norėtusi atkreipti dėmesį į tai, kad MTP įmonėms padeda augti, kurti inovacijas ir jas išvesti į rinką. Dažniausiai, šiame procese MTEP nereikia, o reikia realių kompetencijų. Tad mokslo parkai turi atsakyti ne už procesą, o už naudingą visuomenei inovacijų kūrimą ir jų išvedimą į rinką. Šiuo metu MTP funkcijos yra orientuotos į mokslo ir verslo partnerystę, dažnai jų vykdomos veiklos persidengia su aukštųjų mokyklų veiklomis ir neveda į produktyvumo didinimą ir

pardavimus. Parkai turi turėti priemones su valstybės ar kitais finansiniais šaltiniais, kurios padėtų augti įmonėms, kurti inovacijas, palaikyti santykius su MTEPI, užmegzti santykius su vidutinėmis ir stambiomis įmonėmis tiek užsienio, tiek Lietuvos, patraukti investicijas, išvesti produktą į rinką, stiprinti augančių įmonių kompetencijas. Be to, valstybė neužtikrina pakankamų lėšų efektyviai MTP veiklai Lietuvoje. Turto klausimas yra suvaržytas, kodėl atsiradus poreikiui rinkoje MTP plėtros galimybės lieka suvaržytos, nėra galimybės įkeisti turto ar užstatyti bankui norint plėsti ar gerinti infrastruktūrą. Šiame dokumento skyriuje taip pat stokojama numatymo bendradarbiauti su privačiais investuotojais ar privačiu kapitalu, pvz. nenumatyta kas atsitiktų, jei atsirastų privatus kapitalas norintis investuoti į objektą. Taip pat Siūlome papildyti 17 straipsnio 2 dalį nauju punktu *“Mokslo ir technologijų parkas Vyriausybės ar savivaldybės tarybos nustatyta tvarka gali gauti valdyti ir naudoti valstybei ir (arba) savivaldybei nuosavybės teise priklausantį turtą pagal nuomos ir(arba) panaudos sutartis ar kita LR galiojančia turto valdymo tvarka.”* Dabar skaitant įstatymą atrodo, kad parkai gali valdyti turtą tik patikėjimo teise ir tik 20 m. Tai neatitinka tikrovės ir parkų plėtros tikslų.

- Ketvirtuo skyriaus 19 straipsnyje teigiama, kad *“Valstybė, siekdama, sustiprinti ūkio subjektų tarpusavio bendradarbiavimą ir keitimąsi žiniomis, skatina klasterių kūrimą, remia klasterių veiklą ir investicijas į klasterių bendrai naudojamas atviros prieigos infrastruktūras.”* Na, turbūt valstybės tikslas yra skatinti bendradarbiauti novatoriškų iniciatyvų įgyvendinimui, o ne tiesiog bendravimui ir žinių dalijimuisi. Nes toks apibūdinimas tarsi pasako, kad klasteriams užtenka susitikti ir mainytis žiniomis. Vis tik, manau, kad ne tai esminis tikslas. Ir vėl nėra pasakoma ko tikimasi iš klasterių inovacijų ekosistemoje. Tuo tarpu, klasteriai turi prisidėti prie novatoriškų iniciatyvų atsiradimo, o Mokslo ir technologijų parkuose atsirandantys klasteriai turi prisidėti prie naujų pramoninių šalyje atsiradimo.
- 23 traipsnis. *Ūkio subjektų ir jų grupių eksperimentinės plėtros ir inovacinei veiklai teikiamas finansavimas Ūkio subjektai ir jų grupės (toliau – ūkio subjektai) valstybės finansavimą eksperimentinės plėtros ir (arba) inovacinei veiklai gauna dalyvaujant konkursinėse mokslo ir technologijų programose ir įgyvendindamos kitas šių veiklos rūšių skatinimo, rėmimo ir finansavimo priemones. Ūkio subjektai gali dalyvauti įgyvendinant valstybės inicijuotas nacionalines mokslo ir technologijų programas, atliekant inovatyvius viešuosius pirkimus, ikiprekybinius pirkimus ir kitus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros paslaugų valstybės užsakymus. 2. Ūkio subjektų valstybės finansavimą moksliniams tyrimams reguliuoja Mokslo ir studijų įstatymas.* Praktikoje dažnai ūkio subjektai kurdami naujus produktus dažnai nuosekliai arba lygiagrečiai vykdo vykdo ir mokslinius tyrimus (MT) ir eksperimentinę plėtrą (EP). Tai yra MTEP veiklos yra neatsiejamos norint sukurti naujus produktus. Tų įstatymas nėra vienareikšmiškai įvardinta kas inicijuos, rengs ir įgyvendins programas ir priemones, teikiančias finansavimą ūkio subjektų MTEP veiklai.

Visumoje, šiame Technologijų ir inovacijų įstatymo projekte pateiktos nuostatos fragmentuoja mokslo ir inovacijų sistemą ir nesukuria sąlygų šios sistemos elementų sąveikai. Tai yra esminiai konceptualūs Technologijų ir inovacijų įstatymo projekto trūkumai.